

Súd: Okresný súd Malacky  
Spisová značka: 8P/266/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1617208353  
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová  
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2018:1617208353.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti I., R., nar. XX.XX.XXXX, M., nar. XX.XX.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX, deti št. prísl. SR, deti bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, deti rodičov Y. L., predt. I., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom A., W. H. č. XXX/XX a C. I., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom M., Y. ul. č. XXX/XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Skačániovou, AK so sídlom Dunajská Streda, Korzo Bélu Bartóka č. 789/3, o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti, takto

### **rozhodol:**

Súd zvyšuje výživné otca pre maloletého R. I., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 60 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne počnúc 01.09.2017, ktoré výživné bude zasielať k rukám matky, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred.

Zročné výživné pre maloletého R. za obdobie od 01.09.2017 do 30.11.2018 vo výške 600 Eur, je otec povinný uhradiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd zvyšuje výživné otca pre maloletého M. I., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 50 Eur mesačne na sumu 120 Eur mesačne počnúc 01.09.2017, ktoré výživné bude zasielať k rukám matky, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred.

Zročné výživné pre maloletého M. za obdobie od 01.09.2017 do 30.11.2018 vo výške 1050 Eur, je otec povinný uhradiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd zvyšuje výživné otca pre maloletého Y. I., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 40 Eur mesačne na sumu 80 Eur mesačne počnúc 01.09.2017, ktoré výživné bude zasielať k rukám matky, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred.

Zročné výživné pre maloletého Y. za obdobie od 01.09.2017 do 30.11.2018 vo výške 600 Eur, je otec povinný uhradiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd návrh otca na zverenie maloletého Y. I., nar. XX.XX.XXXX, do jeho osobnej starostlivosti, zamieta.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok tunajšieho súdu č. 9P/103/2015-136 zo dňa 14.03.2016 v časti výroku o výživnom pre maloleté deti.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

## o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.09.2017 sa matka domáhala zvýšenia výživného pre maloleté deti, a to pre maloletého R. zo sumy 60 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne, pre maloletého M. zo sumy 50 Eur mesačne na sumu 120 Eur mesačne a pre maloletého Y. zo sumy 40 Eur mesačne na sumu 80 Eur mesačne. Matka maloletých detí svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov jednak na strane maloletých detí a zároveň na strane oboch rodičov. Uviedla, že maloletý R. v čase podania návrhu navštevoval šiestu triedu základnej školy, v súčasnosti má diagnostikovaný syndróm ADHD - poruchu správania, v dôsledku ktorej je v škole posudzovaný individuálne, musí navštevovať psychologické poradenstvo. Maloletý M. bol žiakom štvrtého ročníka základnej školy, v súčasnosti má diagnostikované ochorenie diabetes typu 1 a musí dodržiavať prísnu diétu a pravidelne užíva inzulín, každé 2 - 3 mesiace absolvuje lekárske kontroly. Maloletý Y. v čase podania návrhu navštevoval prvý ročník základnej školy, je zdravý.

2. Dňa 09.01.2018 bolo tunajšiemu súdu doručené písomné vyjadrenie otca k návrhu matky. Otec uviedol, že so zvýšením výživného pre maloleté deti nesúhlasí a návrh matky pokladá za nedôvodný a preto ho navrhuje zamietnuť. Zároveň otec v zmysle svojho vyjadrenia žiadal zveriť maloletého Y. do svojej osobnej starostlivosti a matku zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletého Y. mesačne sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, styk maloletého Y. s matkou navrhol neupravovať. V priebehu konania otec svoj návrh upravil tak, že súhlasil so zvýšením výživného pre maloleté deti ako takým. Uviedol, že je ochotný prispievať na výživu maloletých detí sumou 250 Eur mesačne na všetky tri maloleté deti spolu. Následne opakovane žiadal zamietnuť návrh matky ako nedôvodný a zveriť Y. do jeho osobnej starostlivosti a výšku výživného na maloletého Y. ponechal zo svojho pôvodného návrhu. Na pojednávaní tunajšieho súdu konanom dňa 04.12.2018 sa otec vyjadril, že nechce zveriť všetky tri maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, starostlivosť o všetky maloleté deti by nezvládol a chcel zveriť iba maloletého Y., nakoľko ten je vo veku syna jeho priateľky, maloletého V.. Matka uviedla, že by so zverením všetkých troch maloletých detí do osobnej starostlivosti otca súhlasila, s návrhom otca iba na zverenie maloletého Y. nesúhlasila; otec však takýto návrh zamietol a pridržoval sa svojho pôvodného návrhu.

3. Zástupca kolízneho opatrovníka maloletých detí so zvýšením výživného pre maloleté deti súhlasil, poukázal na zmenu pomerov, ktorá nastala na strane maloletých detí, výšku výživného ponechal na úvahu súdu. So zverením maloletého Y. do starostlivosti otca nesúhlasil, s ohľadom na to, že u matky majú deti vytvorené všetky podmienky na svoj zdravý rast a tiež nie je v záujme maloletého Y. trhať súrodenecké väzby maloletých detí; poukázal na vzájomný súdržný citový vzťah všetkých troch maloletých detí medzi sebou.

4. Súd vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov, oboznámil sa s potvrdeniami o návšteve školy maloletých detí, kópiou lekárskej správy o zdravotnom stave matky z Univerzitnej nemocnice Bratislava zo dňa 16.08.2017, kópiou správy zo Sociálnej poisťovne č. 755 929 6382 0 zo dňa 29.05.2017, kópiou správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky č. MA1/OSPOD\_A\_SK/SPO/2018/1336 č. z. 2018/67497 zo dňa 27.08.2018, kópiou úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky zo dňa 22.08.2018, potvrdením o dávkach dôchodkového poistenia pre matku detí zo Sociálnej poisťovne za rok 2016, 2017 a za rok 2018 do mesiaca júl vrátane, potvrdením o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti pre manžela matky za zdaňovacie obdobie 2016, 2017 a za rok 2018 do mesiaca júl vrátane a potvrdením o príjme manžela matky za júl 2018, potvrdením o príjme otca detí za rok 2016, potvrdením o príjme partnerky otca E. M. za obdobie od januára 2016 do júna 2018, potvrdením o príjme otca za obdobie od januára 2018 do júna 2018, daňovou evidenčnou tabuľkou Y. L. za rok 2018, obsahom spisu Okresného súdu Malacky 9P/103/2015, ako aj ostatným obsahom spisovej dokumentácie, rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. k. 12P/192/2009-39 zo dňa 26.01.2010, rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. k. 12P/192/2009-39 zo dňa 26.01.2010, rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/26/2017-45 zo dňa 29.05.2017 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 51P/323/2016-56 zo dňa 18.05.2017 a zistil, že rodičia maloletých detí v súčasnosti nie sú manželia a nežijú ani v spoločnej domácnosti.

5. Naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom upravená rozsudkom tunajšieho súdu č. 9P/103/2015- 136 zo dňa 14.03.2016, ktorým bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že tieto boli na základe rodičovskej dohody zverené do starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého R. výživným vo výške 60 Eur mesačne, na výživu maloletého M. výživným vo výške 50 Eur mesačne a na výživu maloletého Y. výživným vo výške 40 Eur mesačne.

6. V tom čase bola matka rozvedená, mala vyživovaciu povinnosť k maloletému Y. H., nar. XX.XX.XXXX. a plnoletej W. H., nar. XX.XX.XXXX., deťom pochádzajúcim z jej manželstva, pričom maloletý Y. bol rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. 7C/12/2008-86 zo dňa 20.06.2008 zverený do osobnej starostlivosti matky, maloletá W. do osobnej starostlivosti otca. Neskôr bola taktiež W. zverená do starostlivosti matky a výživné pre tieto deti bolo zvýšené Okresným súdom v Dunajskej strede č. 9P/93/2011-60 zo dňa 12. 04.2012, na sumu 170 Eur mesačne spolu na obe deti. Matka bola evidovaná ako SZČO, pracovala ako pedikérka, od 01.01.2015 bola na PN, v máji 2015 absolvovala operáciu chrbtice, v januári absolvovala operáciu ďalšiu, poberala dávky nemocenského poistenia.

Otec bol zamestnaný s príjmom cca. 628 Eur mesačne netto. Otec mal takisto vyživovaciu povinnosť k deťom z predchádzajúceho manželstva - maloletému C. I., nar. XX.XX.XXXX a mal. E. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorí boli rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. 6C/15/2010-16 zo dňa 22.04.2010, ktorým súd rozviedol manželstvo ich rodičov, zverení do starostlivosti svojej matky, otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu výživným vo výške 100 a 60 Eur mesačne.

5. V súčasnosti je matka vydatá, naďalej má vyživovaciu povinnosť k maloletému Y. H., nar. XX.XX.XXXX, u ktorého však prišlo k zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností -rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/26/2017-45 zo dňa 29.05.2017 bol maloletý Marek zverený do striedavej osobnej starostlivosti svojich rodičov, výživné sa počas striedavej osobnej starostlivosti neurčilo. Matka je t. č. na plnom invalidnom dôchodku, ktorý nadväzuje na PN trvajúcu od 01.01.2015, kedy matka v máji 2015 absolvovala prvú operáciu chrbtice, mieru postihnutia v tom čase mala 45%. Druhú operáciu chrbtice absolvovala matka maloletých detí v januári 2016 s následným poklesom schopnosti pracovať na 75 %. Od tej doby bol matke priznaný plný invalidný dôchodok. Priemerný mesačný invalidný dôchodok matky je zhruba 232,80 Eur. Od februára 2018 matka maloletých detí opätovne začala podnikáť - opätovne si otvorila živnosť v obore pedikúra. Za zdravotné poistenie platí mesačne zhruba 3,42 Eur, poplatky do sociálnej poisťovne neplatí, mesačne platí prenájom za priestory na pedikúru vo výške 135 Eur mesačne. Za rok 2018 vykázala brutto príjem 9.322,43 Eur, vrátane dvoch dotácií poskytnutých matke z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo výške 3844,70 Eur, z ktorej matka sumu 518,825 Eur vrátila úradu späť.

Manžel matky C. L. je zamestnaný v spoločnosti R. R. - Pohostinská činnosť, s príjmom cca. 605,78 Eur netto mesačne, vyživovacie povinnosti už nemá ( jeho dve deti sú už plnoleté deti) .

Matka s rodinou žijú v spoločnej domácnosti v rodinnom dome v A., ktorý je vo vlastníctve strýka matky a jej matky, strýko matky v danom rodinnom dome aj žije, náklady na dom si delia tak, že strýko platí náklady za elektriku mesačne v sume 70 Eur a matka s manželom platia plyn, mesačne vo výške 120 Eur. Vodu neplatia nakoľko majú vlastnú studňu. Rodinný dom má dve samostatné bytové jednotky, merače oddelené nie sú.

6. Otec maloletých detí je aj naďalej rozvedený, naďalej má vyživovacie povinnosti k svojim deťom z prvého manželstva, výška výživného pre mal. C. a maloletého E. zostala nezmenená, v súčasnosti nie je ani vedené ani konanie o zvýšenie výživného pre tieto maloleté deti. Otec je zamestnaný vo firme K.- L., a.s. V. s mesačným príjmom vo výške 1023,73 Eur netto. Žije v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou E. M., ktorá je slobodná a má jednu vyživovaciu povinnosť voči maloletému V. U., nar. XX.XX.XXXX., ktorý bol na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 51P/323/2016-56 zo dňa 18.05.2017 zverený do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca maloletého Kristiána prispievať na jeho výživu mesačne vo výške 100 Eur mesačne. Otec a jeho partnerka žijú v spoločnej domácnosti v M., v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve rodičov jeho partnerky. V uvedenom rodinnom dome býva otec maloletých detí, jeho partnerka, syn partnerky maloletý Kristián, rodičia partnerky otca a jej sestra so svojím maloletým synom. Každá „rodina“ obýva samostatnú bytovú jednotku, merače energií však oddelené nemajú a mesačne prispievajú rodičom partnerky sumou vo výške 200 Eur na bývanie a stravu. Partnerka otca je zamestnaná vo firme K.- L., a.s. V. s mesačným príjmom vo výške 750 Eur netto.

7. Maloletý R. navštevuje v súčasnosti siedmu triedu Základnej školy v A.. Ročný poplatok na ZRPŠ je 18 Eur, inak matka platí bežné poplatky v škole. R. sa v škole nestravuje. Maloletý R. má diagnostikovaný syndróm ADHD, v škole je posudzovaný individuálne a každé tri mesiace navštevuje psychologické poradenstvo v Malackách. Platené krúžky nenavštevuje.

8. Maloletý M. navštevuje v súčasnosti piatu triedu Základnej školy v A.. Ročný poplatok na ZRPŠ je 18 Eur, matka tiež platí iba bežné a obvyklé poplatky v škole. Ani maloletý M. sa nestravuje v školskej jedálni. Maloletý M. má diagnostikovaný diabetes I. stupňa, má predpísanú prísnu, pravidelne užíva inzulín. Matka za lieky nedopláca, avšak je potrebné kupovať testovacie pásiky - jedno balenie stojí 14 Eur, na mesiac je potrebné zakúpiť 2 - 3 balenia. Ani maloletý M. platené krúžky nenavštevuje.

9. Maloletý Y. navštevuje v súčasnosti druhú triedu Základnej školy v A.. Ročný poplatok na ZRPŠ je 18 Eur. maloletý Y. sa stravuje v škole, poplatok je cca. 22 Eur mesačne, navštevuje školský klub, poplatok je 8 Eur mesačne. Maloletý Y. je zdravý, platené krúžky taktiež nenavštevuje.

10. Všetky maloleté deti majú k sebe blízky súrodenecký vzťah - z pohovoru kolízneho opatrovníka s maloletým a z pozorovania správania sa detí navzájom pracovníkmi úradu práce je zrejmé, že deti sa majú radi, je medzi nimi silné súrodenecké puto. Maloletý Y. prejavil želanie bývať s otcom, zároveň potvrdil, že otec sa pýtal iba jeho, bratov sa na skutočnosť, či by nechceli ísť bývať k nemu nepýtal. Maloletý Y. potvrdil, že otec vyjadril názor, že k nemu môže ísť iba jeden z bratov.

11. Otec sa s deťmi stretáva každé 2 - 3 týždne, pre deti si chodí, deti trávajú víkend v jeho domácnosti. Domov vozí deti takisto otec. Deťom občas dá oblečenie, toto nekupuje, resp. výnimočne, vreckové deťom nedáva, na školské potreby resp. poplatky navyše neprispieva, finančne náročné darčeky deťom neposkytuje. deti majú k otcovi dobrý vzťah.

12. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnostiam rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť za strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

14. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä  
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,  
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,  
c) správa majetku dieťaťa.

16. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práv a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 36 ods. Zákona o rodine, veta prvá a druhá, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

18. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že ak sa rodičia maloletého dohodli už skôr na tom, ktorý z nich bude mať maloleté dieťa vo svojej výchove, a ak bola táto dohoda schválená rozhodnutím súdu, potom

dôvody odôvodňujúce zmenu takéhoto rozhodnutia musia skutočne dosiahnuť intenzitu zmeny pomerov vo všetkých ich aspektoch (IV. ÚS 14/2000 - Ústavný súd Českej republiky). Aj v prípade, ak je u otca priaznivé prostredie na výchovu maloletého, treba uvážiť, či pre zverenie dieťaťa do výchovy otca sú v čase rozhodovania súdov náležité predpoklady, či dieťa malo možnosť si na svojho otca zvyknúť a prilnúť k nemu, aby premiestnením do nového prostredia nebol ohrozený jeho ďalší vývoj. Vo veciach starostlivosti o maloletých sú súdy povinné prihliadať na záujem maloletého. Maloletý sám nemôže posúdiť, aké výchovné opatrenie je v jeho záujme. Pokiaľ je k vysloveniu záveru povolaný súd, musí tak urobiť po dôkladnom zistení všetkých skutočností, ktoré ovplyvňujú, prípadne by mohli ovplyvňovať, výchovu dieťaťa, ktorá má byť vedená v duchu zásad obsiahnutých v zákone o rodine (R 21/1965).

19. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že zásada zverovania maloletých detí - súrodencov do výchovy spoločne tomu istému rodičovi nemôže byť uplatňovaná mechanickým spôsobom, bez zreteľa na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu. Niekedy - aj keď výnimočne - bude oddelená výchova maloletých detí - súrodencov vhodnejším opatrením, a to napríklad vtedy, ak maloleté deti tých istých rodičov vyrastajú už dlhšiu dobu oddelene a zvykli si na rôzne výchovné prostredie, prípadne ak oddelená výchova nepovedie k strate vzájomného sústavného kontaktu maloletých detí a prispeje k úprave vzťahov rodičov a k uľahčeniu výchovného pôsobenia oboch rodičov na spoločné deti. Náležité zhodnotenie týchto okolností, ktoré odôvodňujú výnimku zo zásady zverovania maloletých detí - súrodencov do výchovy spoločne tomu istému rodičovi, je podmienené ich spoľahlivým zistením (R 45/1970).

20. Súd návrh otca na zverenie maloletého Y. do jeho osobnej starostlivosti zamietol. Vzhľadom na vykonané dokazovanie, ako aj na správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky a vyjadrenia zástupcu kolízneho opatrovníka maloletých detí, mal súd za dostatočne preukázané, že zverenie maloletého Y. do starostlivosti otca je nedôvodné. Súd poukazuje na skutočnosť, že otec maloletých detí podal návrh na zverenie iba jedného dieťaťa, pokiaľ mu matka alebo súd navrhol zverenie všetkých troch maloletých detí ( matka uviedla, že ak by otec chcel do starostlivosti všetky tri deti, bola by ochotná s týmto súhlasiť) - s týmto otec nesúhlasil, uviedol, že na starostlivosť o všetky tri deti nemá podmienky. Okrem toho súd poukazuje, že otec žiadal o zverenie do svojej starostlivosti akurát jediného zdravého, bezproblémového, dieťaťa - o zverenie mal. R. alebo M., ktorí vyžadujú zvýšenú starostlivosť, záujem nemal. Súd tu poukazuje na skutočnosť, že matka zvláda starostlivosť o všetky tri deti aj za situácie, keď je po dvoch závažných operáciách, má závažným spôsobom zhoršený zdravotný stav a obmedzené možnosti pracovať a teda aj vykonávať práce v domácnosti a na starostlivosť o deti sa nestáňa, túto zvláda, pričom jej vplyv na maloleté deti je vidieť v silnom súrodeneckom púte medzi maloletými deťmi. Súd poukazuje na skutočnosť, že otec si vybral dieťa, ktoré nevyžaduje žiadnu špeciálnu starostlivosť, s ktorým by nemal zvýšené náklady na zdravotnú starostlivosť, ktoré by naopak musel vynaložiť pri maloletom M. a R.. Súd viackrát ponúkol otcovi možnosť zverenia všetkých troch maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, s čím súhlasila aj matka maloletých detí, otec

však toto ( ako už súd uviedol vyššie) opakovane odmietol a žiadal zveriť iba maloletého Y. a top aj napriek tomu, že vo svojej výpovedi súhlasil so zvýšením výživného pre všetky tri deti - avšak nie v takej výške, ako matka požadovala. Návrh na zverenie maloletého Y. zopakoval po tom, ako matka nesúhlasila s otcom navrhnutou sumou výživného.

Súd konštatuje, že súrodenecké vzťahy medzi maloletými deťmi musia prevážiť nad osobným postojom a motiváciou otca nad ich rozdelením; zachovanie súrodeneckých vzťahov maloletých detí je zároveň dôležité aj s ohľadom na ich ďalší vývoj. Maloleté deti medzi sebou vychádzajú, majú vytvorené zdravé rodinné prostredie a primeranú osobnú starostlivosť zo strany matky. V nadväznosti na vykonané dokazovanie súd nedospel k záveru, že by na tento prípad bolo možné aplikovať výnimku zo zásady zverovania maloletých detí - súrodencov do výchovy spoločne tomu istému rodičovi, nakoľko neboli naplnené skutkové okolnosti na aplikáciu výnimočného prípadu hodného osobitého zreteľa.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

27. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

29. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

30. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

31. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

32. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

33. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (R 74/1969). Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (R 76/1968). Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990), teda všestranný vývoj a rozvoj maloletého dieťaťa.

34. Podľa článku 41 ods. 4 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

35. Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenie Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

36. Vzhľadom k vykonanému dokazovaniu a vzhľadom k tomu, že súd zamietol návrh otca na zverenie maloletého Matúša do jeho starostlivosti, súd posudzoval návrh matky na zvýšenie výživného dospel k záveru, že tento je dôvodný - od poslednej úpravy výšky výživného pre maloleté deti uplynuli viac ako dva roky, za toto obdobie sa zmenili pomery u maloletých detí aj u oboch rodičov, na rozdiel od tvrdení otca, že zmenu pomerov na strane detí a rodičov nevidí.

37. V čase posledného rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti v roku 2016 bola matka maloletých detí práceneschopná, po dvoch operáciách chrbta a poberala čiastočný invalidný dôchodok, jej pracovná činnosť bola obmedzená. Toho času je matka maloletých detí na plnom invalidnom dôchodku, jej pracovné obmedzenie je 75%, v súčasnosti matka obnovuje živnosť a snaží sa pracovať v rámci svojich zdravotných možností. Matke odpadla vyživovacia povinnosť k plnoletej W. a čiastočne k maloletému Y., ktorý je v súčasnosti zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch svojich rodičov, bez určenia výživného. Otec v čase pôvodného rozhodnutia mal mesačný príjem vo výške zhruba 600 Eur netto a mal dve ďalšie vyživovacie povinnosti. V súčasnosti má otec príjem cca. o 400 Eur mesačne netto vyšší, vyživovacia povinnosť k deťom z prvého manželstva mu zostala v nezmenenej výške. K podstatnej zmene pomerov však prišlo najmä na strane maloletých detí - maloletý R. nastúpil na druhý stupeň základnej školy (september 2016), maloletý M. nastúpil na druhý stupeň základnej školy (september 2018) a maloletý Y. nastúpil na prvý stupeň základnej školy (september 2017). Je teda nesporné, že potreby maloletých detí v porovnaní s potrebami detí v čase predošlého rozhodovania, sú výrazne vyššie. Okrem toho dvaja straší synovia majú zdravotné obmedzenia - mal. R. pravidelne navštevuje psychologickú poradňu - matka tam musí maloletého sprevádzať, nemôže v tom čase vykonávať svoju prácu, maloletý M. naďalej trpí diabetom I. typu, okrem prísnej diéty matka má náklady s nákupom zdravotných pomôcok. Pôvodne určené výživné vo výške 60 Eur mesačne na maloletého R., 50 Eur mesačne na maloletého M. a 40 Eur mesačne na maloletého Y. v súčasnosti a to nielen s poukazom na vek a vývoj maloletých detí v súvislosti so zdravotným stavom maloletého M. a R., ale aj s poukazom na vývoj a rast životných nákladov v spoločnosti vôbec, už nepokrýva ani len základné potreby maloletých detí - takto určené výživné predstavuje príspevok otca na potreby maloletých detí mesačne vo výške 150 Eur na všetky maloleté deti a vo výške zhruba 5 Eur za deň na všetky maloleté deti spolu, z ktorej sumy matka nie je schopná zabezpečiť ani len základné potraviny pre tri maloleté deti, nieto ostatné potreby na všestranný rozvoj detí, zahŕňajúci nielen jeho výživu, ale aj kultúrne, športové, iné spoločenské potreby detí a potrebné zdravotnícke vybavenie a stravovanie pre maloletého M. vzhľadom na jeho zdravotný stav. Otec matke okrem súdom určeného výživného neprispieva ničím navyiac na takto zvýšené výdavky pre maloletých - pokiaľ otec udáva, že deťom zabezpečuje oblečenie, súd podotýka, že s týmto otec nemá žiadne náklady (matka okrem toho podotkla, že nie všetko oblečenie je v poriadku alebo vhodné pre maloleté deti). občasný nákup pre deti - bicykel, čižmy - nie je možné považovať za plnenia otca pre deti, ktoré by závažným spôsobom matku odbremeňovali od nákladov, ktoré musí na maloleté deti vynakladať ona. Súd podotýka, že matka okrem bežnej starostlivosti o deti znáša všetky náklady spojené so zdravotnou starostlivosťou o deti, školskými nákladmi a pod.

38. Čo sa týka výšky výživného, pri jej ustálení súd vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, príjmov nových partnerov oboch rodičov, ostatných vyživovacích povinností oboch rodičov, zohľadnil osobnú starostlivosť matky o deti, zohľadnil vek detí, skutočnosť, že maloletý R. je žiakom druhého stupňa základnej školy, má syndróm ADHD, maloletý M. je žiakom druhého stupňa základnej školy a má diabetes I stupňa so špeciálnou diétou a maloletý Y. je žiakom prvého stupňa základnej školy a je zdravý.

39. Súd súbežne skúmal aj pomery oboch rodičov, majetkové a zárobkové, ako aj ich schopnosti a možnosti. Konštatuje, že matka, ktorá sa o maloleté deti osobne stará, pobera invalidný dôchodok vo výške 232 Eur mesačne, od februára 2018 si obnovila živnosť, býva so svojim manželom C. L. v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi R., M. a Y. a Y. H.,. Priemerný mesačný príjem manžela matky predstavuje 650 Eur netto. Náklady na bývanie tvoria pre matku maloletých detí a jej manžela 120 Eur mesačne.

Otec maloletých detí je zamestnaný s priemerným mesačným príjmom cca. 1023 Eur netto, má ďalšie dve vyživovacie povinnosti na maloleté deti I., na ktoré má povinnosť prispievať na výživu maloletého C. mesačne vo výške 100 Eur a na výživu maloletého E. mesačne vo výške 60 Eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou E. M., ktorá je zamestnaná s priemerným mesačným príjmom 750 Eur netto a má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému V., ktorého má v osobnej

starostlivosti a otec maloletého je povinný platiť výživné vo výške 100 Eur mesačne. Náklady na bývanie tvoria pre otca maloletých detí a jeho partnerku 200 Eur mesačne.

40. Súd hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i vo vzájomných súvislostiach konštatuje, že nárok maloletých detí má dostatočne preukázaný vykonaným dokazovaním; je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností najmä na strane maloletých detí, ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, pričom súd upozorňuje, že sa nejedná iba o zmenu vo forme nástupu detí na druhý stupeň základnej pre maloletého R. a M., resp. na prvý stupeň základnej školy pre maloletého Y., ale najmä celkovú vývojovú zmenu u maloletých detí - maloleté deti sú staršie, rastú ich potreby. Tie sú v súčasnosti vzhľadom na ich vek vyššie, zvýšili sa náklady na ich ošatenie, stravu, hygienu a ich zdravotný stav. Preto súd, pokiaľ ide o výšku výživného, vyhovel návrhu matky v plnom rozsahu a výživné pre maloletého R. zvýšil na sumu 100 Eur mesačne, výživné pre maloletého M. zvýšil na sumu 120 Eur mesačne a výživné pre maloletého Y. zvýšil na sumu 80 Eur mesačne. I keď ani uvedené sumy nemôžu pokryť ani len základné potreby maloletých detí, súd u otca zohľadnil jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti a náklady otca na úhradu nákladov na cestu, keď si chodí pre maloleté deti a bráva si ich do svojej domácnosti a zabezpečuje im tak osobnú starostlivosť. Uvedenú sumu výživného otec vzhľadom na jeho príjem zo zamestnania, aj pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených nákladov je otec schopný uhradiť tak, aby nebola ohrozená jeho vlastná výživa. Súd na margo otcom ponúkanej sumy zvýšenia výživného musí podotknúť, že otec na rozdiel od matky, nemá ničím obmedzenú možnosť pracovať, matka túto možnosť obmedzenú má. I pri plnení zo strany matky a pri poberaní štátnych dávok pre deti (prídavky, daňový bonus), matka bude mať pre deti výživné platenie výživného v podstate financie na pokrytie základných potrieb pre deti a zabezpečenie potrebnej zdravotnej starostlivosti.

41. Vzhľadom k takto určenému výživnému a dobe určenia výživného súd stanovil aj výšku zročného výživného pre maloleté deti, a to pre maloletého R. vo výške 600 Eur (15 mesiacov x 40 Eur - rozdiel medzi výživným určeným od 01.09.2017 a doposiaľ určeným výživným), výšku zročného výživného pre maloletého M. vo výške 1050 Eur (15 mesiacov x 70 Eur - rozdiel medzi výživným určeným od 01.09.2017 a doposiaľ určeným výživným) a výšku zročného výživného pre maloletého Y. vo výške 600 Eur (15 mesiacov x 40 Eur - rozdiel medzi výživným určeným od 01.09.2017 a doposiaľ určeným výživným), ktorú súd uložil otcovi uhradiť s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 2, 3 CSP.

39. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.